

چله داغی

نام علمی. *Biebersteinia multifida* DC.

نام عمومی Bieberstein

نام سنتی : چله داغی، آدمک

قسمت مورد استفاده : ریشه غده‌ای

خانواده Geraniaceae : (تیره شمعدانی) – در

منابع جدید به خانواده Biebersteiniaceae

منتقل شده است

خصوصیات ظاهری :

چله داغی قطعاتی از ریشه است که دارای پوسته چروکیده و تقریباً ضخیم به رنگ قهوه‌ای روشن مایل به قرمز است. قسمت داخلی این قطعات کاملاً چوبی بوده و دارای رگه‌های منظم شعاعی می‌باشد. این قطعات از ریشه‌های غده‌ای گیاه چله داغی به دست می‌آیند . چله داغی گیاهی پایا دارای ساقه کلفت، مخطط و گلاندار است. گل آذین آن دارای تعداد زیادی گل می‌باشد. برگ‌های آن دو یا سه بار به طور شانه‌ای بریده شده و گلبرگ‌هایش به رنگ سفید

گروه داروسازی سنتی دانشکده طب سنتی

مایل به زرد است . این گونه در البرز مرکزی، مرکز ایران، آذربایجان، یزد، اصفهان، بروجرد، کرمان و گرگان رویش طبیعی دارد .

طبیعت:

گرم و خشک (بر اساس منابع طب سنتی ایران)

موارد مصرف سنتی:

- روماتیسم و مفاصل : التیام دردهای روماتیسمی، تسکین درد مفاصل و استخوان
- نرم کننده عضلات : نرم نمودن عضلات نواحی که شیئی در آن فرو رفته، جهت در آوردن شی
- جاناندازی استخوان : کمک به جاناندازی استخوان های جابه جا شده و دررفته
- خار پاشنه : تحلیل و تسکین درد خار پاشنه پا
- تنفسی : عفونت های تنفسی مانند آسم و یرقان (عصاره گیاه همراه با شیر)
- گوارش : درمان بی اختیاری ادرار در کودکان

موارد مصرف امروزی:

- محافظت از معده : عصاره هیدرومتانولی ریشه اثر محافظتی در برابر زخم معده ناشی از اتانول در موش ها نشان می دهد؛ این اثر از طریق افزایش ظرفیت آنتی اکسیدانی و تولید نیتریک اکسید در مخاط معده اعمال می شود

گروه داروسازی سنتی دانشکده طب سنتی

- **ضد التهاب روده:** عصاره آبی چله داغی در دوز ۲۰۰ میلی گرم بر کیلوگرم بر التهاب کولون در کولیت اولسراتیو تجربی مؤثر است و باعث کاهش $TNF-\alpha$ و افزایش $IL-10$ می شود
- **آنتی اکسیدان:** ریشه گیاه دارای بالاترین محتوای فنولی (80.1 ± 3.1 میلی گرم بر میلی لیتر است).
- **ضد سرطان:** عصاره اتانولی چله داغی فعالیت سیتوتوکسیک و آپوپتوزی در سلول های سرطانی نشان می دهد
- **ضد باکتری:** عصاره اتانولی چله داغی بر باکتری های مولد فساد مواد غذایی اثر مهاری دارد

ترکیبات شیمیایی:

- **فلاونوئیدها:** لوتئولین، لوتئولین ۷-او-گلوکوزید، اسکولیموزید
- **آلکالوئیدها:** وازیسینون
- **پلی ساکاریدها:** گلوکان های A ، B و C
- **اسانس-(E):** نرولیدول، اسید هگزادکانوئیک، فیتول، ۱۴، ۱۰، ۶-تری متیل-۲-پنتادکانون
- **ترکیبات فنولی:** اسیدهای فنولی و فلاونوئیدها

میزان مصرف:

- **مصرف سنتی:** به صورت ضماد با دنبه گوسفند برای مصارف موضعی

گروه داروسازی سنتی دانشکده طب سنتی

- **عصاره:** ۱۵۰ تا ۳۰۰ میلی گرم بر کیلوگرم در مطالعات حیوانی
- **دوز خوراکی (عصاره آبی):** ۲۰۰ میلی گرم بر کیلوگرم در مطالعات کولیت

عوارض جانبی:

اطلاعات کافی در دسترس نیست. در دوزهای معمول مطالعات حیوانی، عوارض جانبی خاصی گزارش نشده است.

موارد احتیاط و هشدار:

- اطلاعات کافی در مورد مصرف در بارداری، شیردهی و کودکان در دسترس نیست
- مصرف همزمان با داروهای ضد انعقاد با احتیاط انجام شود (به دلیل اثرات ضد التهابی)
- اطلاعات کافی در مورد مصرف طولانی مدت در دسترس نیست

مصرف در بارداری و شیردهی:

اطلاعات کافی در دسترس نیست؛ احتیاط شود و با پزشک مشورت گردد.

تداخلات:

اطلاعات کافی در دسترس نیست.

فرم‌های دارویی موجود در داروخانه

فرآورده‌های طبیعی:

گروه داروسازی سنتی دانشکده طب سنتی

- ریشه خشک (کامل یا پودر شده)
- ضماد موضعی (سنتی، همراه با دنبه گوسفند)

منابع:

۱. عقیلی علوی شیرازی م ح. مخزن الدویه. دائرة المعارف خورдениها و داروهای پزشکی سنتی ایران. تهران: موسسه انتشارات باورداران، ۱۳۸۰.
۲. امین غ. گیاهان متداولترین گیاهان دارویی سنتی ایران. تهران: دانشگاه علوم پزشکی تهران، ۱۳۸۴.

Bieberstein

Scientific Name: *Biebersteinia multifida* DC.

Common Name: Bieberstein

Traditional Name: Chelleh Daghi, Adamak

Part Used: Tuberous root

Family: Geraniaceae (Geranium family) – In newer classifications placed in Biebersteiniaceae

Description & Characteristics:

Chelleh Daghi consists of root pieces with a wrinkled, relatively thick, light brown to reddish bark. The inner part of these pieces is completely woody with regular radial striations. These pieces are obtained from the tuberous roots of the Chelleh Daghi plant. The plant is a perennial herb with a thick, striped, and flowering stem. The inflorescence bears numerous flowers.

The leaves are two or three times pinnately divided, and the petals are white to yellowish. This species grows naturally in Central Alborz, Central Iran, Azerbaijan, Yazd, Isfahan, Borujerd, Kerman, and Gorgan.

Temperament:

Hot and dry

Traditional Uses:

- **Rheumatism & Joints:** Relief of rheumatic pain, alleviation of joint and bone pain
- **Muscle Relaxant:** Softening muscles in areas where an object has penetrated, to facilitate removal
- **Bone Setting:** Assisting in the reduction of dislocated and displaced bones
- **Heel Spur:** Resolution and relief of heel spur pain
- **Respiratory:** Respiratory infections such as asthma and jaundice (plant extract with milk)
- **Gastrointestinal:** Treatment of urinary incontinence in children

Modern Uses:

- **Gastroprotection:** Hydro-methanolic root extract shows protective effect against ethanol-induced peptic ulcer in rats; this effect is mediated through

increased antioxidant capacity and nitric oxide production in the gastric mucosa

- **Intestinal Anti-inflammatory:** Aqueous extract of Chelleh Daghi at ۲۰۰ mg/kg is effective on colon inflammation in experimental ulcerative colitis, reducing TNF- α and increasing IL-۱۰
- **Antioxidant:** The root has the highest phenolic content ($۸۰,۱ \pm ۳,۱$ mg/mL) and DPPH radical scavenging activity (IC_{۵۰}: $۹۵,۹ \pm ۳,۲$ μ g/mL)
- **Anticancer:** Ethanolic extract of Chelleh Daghi shows cytotoxic and apoptotic activity in cancer cells (IC_{۵۰} between ۱۹۹,۲ and ۳۰۲,۹ μ g/mL)
- **Antibacterial:** Ethanolic extract of Chelleh Daghi has inhibitory effect on food spoilage bacteria

Phytochemistry:

- **Flavonoids:** Luteolin, luteolin ۷-O-glucoside, scolymoside
- **Alkaloids:** Vasicinone
- **Polysaccharides:** Glucans A, B, and C
- **Essential oil:** (E)-nerolidol, hexadecanoic acid, phytol, ۶,۱۰,۱۴-trimethyl-۲-pentadecanone
- **Phenolic compounds:** Phenolic acids and flavonoids

Dosage:

- **Traditional use:** As a poultice with sheep tail fat for topical applications
- **Extract:** ۱۵۰–۳۰۰ mg/kg in animal studies
- **Oral dose (aqueous extract):** ۲۰۰ mg/kg in colitis studies

Side Effects:

Insufficient information available. No specific side effects reported at normal doses in animal studies.

Precautions & Warnings:

- Insufficient information available on use during pregnancy, breastfeeding, and in children
- Concurrent use with anticoagulant drugs should be done with caution (due to anti-inflammatory effects)
- Insufficient information available on long-term use

Use in Pregnancy & Breastfeeding:

Insufficient information available; caution advised and consult with a physician.

Interactions:

Insufficient information available.

Pharmaceutical Forms Available in Natural Products Pharmacy:

- Dried root (whole or powdered)

- Root powder
- Topical poultice (traditional, with sheep tail fat)

References:

۱. Aghili Alavi Shirazi M. H. Medicines resource ,Encyclopedia of edibles and traditional medicinal of Iran. Tehran: Bavardaran Publishing Institute, ۲۰۰۱.
۲. Amin Gha., The most common traditional medicinal plants of Iran. Tehran: Tehran University of Medical Sciences, ۲۰۰۵.
۳. Raeesi M, et al. Gastro-protective effect of *Biebersteinia multifida* root hydro-methanolic extract in rats with ethanol-induced peptic ulcer. *Avicenna J Phytomed*, ۲۰۱۹
۴. Nabavi SF, et al. Antihemolytic and antioxidant activities of *Biebersteinia multifida*. *European Review for Medical and Pharmacological Sciences*
۵. Golshan A, et al. Cytotoxic and apoptogenic properties of *Biebersteinia multifida* on human prostate cancer cell lines
۶. Keshavarzi Z, et al. Effects of *Biebersteinia multifida* aqueous extract on inflammatory changes of the colon in acetic acid-induced ulcerative colitis in male rats